

BANGDLADESZ

1. Podstawowe informacje, sytuacja gospodarcza Bangladeszu

Powierzchnia:	148,460 km ²	
Ludność:	169,3 mln	
Stolica:	Dhaka	
Ustrój polityczny:	republika	
Waluta:	taka (BDT)	
Głowa państwa (prezydent):	Abdul Hamid	od 24.03.2013
Premier	Sheikh Hasina	od 06.01.2009
Skład etniczny:	Bengalczycy (ok. 98%)	
Język urzędowy:	bengalski	
Ambasador Bangladeszu w Polsce	Sultana Laila Hossain	28.09.od 2021
Ambasador RP w Indiach akredytowany w Bangladeszu	Adam Burakowski	od 25.11.2017

2. Wybrane wskaźniki makroekonomiczne

Wskaźniki	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
PKB nominalny(w mld USD)	208,3	235,6	262,1	288,4	317,5	373,9	416,26
PKB na 1 mieszkańca (PPP, w tys. USD)	3,4	3,6	3,9	4,1	3,9	5,5	5,9
PKB (wzrost w %)	6,8	7,2	7,6	7,9	8,2	3,4	6,9
Inflacja	6,2	5,7	5,6	5,6	5,7	5,7	5,5
Bezrobocie (w %)	4,4	4,3	4,4	4,3	4,2	5,4	5,2
Eksport (w mld USD)	35,0	37,7	39,2	40,5	46,4	41,2	49,3
Import (w mld USD)	45,6	48,2	56,8	64,2	64,9	52,8	80,45

Źródło: Bank Światowy, ADB

3. Podstawowe informacje, sytuacja gospodarcza

Głową państwa jest prezydent, pełniący funkcje głównie reprezentacyjne. Władza polityczna należy do premiera, który najczęściej przewodniczy partii mającej najwięcej głosów w parlamencie. Władzę ustawodawczą sprawuje 350-osobowy parlament - Zgromadzenie Narodowe, z 5-letnią kadencją. Zgodnie z konstytucją 300 posłów wybieranych jest w sposób bezpośredni, a 50 miejsc zarezerwowanych jest dla kobiet, wybieranych w sposób pośredni. 98% ludności stanowią Bengalczycy. Najliczniej reprezentowaną religią jest islam (86% populacji).

Gospodarka Bangladeszu systematycznie, od ponad 20 lat, rośnie o ponad 6% rocznie. Przeszło połowa PKB jest generowana przez sektor usług, ale prawie połowa ludności Bangladeszu jest zatrudniona w sektorze rolnym, głównie przy uprawach ryżu, który jest podstawowym produktem spożywczym.

Za granicę Bangladesz sprzedaje się głównie odzież, dzianiny, a w mniejszym zakresie – produkty rolnicze, wyroby z juty i jutę oraz skóry. Eksport z Bangladeszu trafia głównie do Niemiec, USA, Wielkiej Brytanii, Hiszpanii, Francji i Włoch. Z kolei import do Bangladeszu obejmuje przede wszystkim bawełnę, maszyny i sprzęt, wyroby chemiczne, żelazo i stal. Import produktów pochodzi głównie z Chin, Indii i Singapuru.

Wpływ pandemii Covid-19 na gospodarkę

Bangladesz jako jeden z krajów o najwyższej gęstości zaludnienia stoi przed poważnymi wyzwaniami w walce z COVID-19. Problemem jest brak wystarczającej infrastruktury szpitalnej, mała liczba dostępnych testów i nierówny dostęp obywateli do opieki zdrowotnej. W Bangladeszu znajdują się bardzo duże obozy uchodźców z Mjanmy – muzułmańskiej mniejszości Rohingja. Obóz w Kutupalong jest uznawany za jeden z największych na świecie. Mieszka w nim ponad 650 tys. uchodźców.

Po ogłoszeniu ogólnokrajowego lockdown'u tysiące pracowników fabryk, opuściło stolicę kraju Dhakę i wyruszyło do rodzinnych wiosek, co dodatkowo wpłynęło negatywnie na rozprzestrzenianie się pandemii. Szacuje się, że jedna czwarta siły roboczej została zwolniona z powodu malejących zamówień eksportowych na odzież oraz tekstylia.

Na początku marca 2020 r. Azjatycki Bank Rozwoju (ADB) oszacował, że w najgorszym scenariuszu PKB Bangladeszu może spaść o 1,1%, umniejszając tym samym 3,02 mld USD z bangladeskiej gospodarki (PKB kraju w 2019 r. wyniosło 347 mld USD). Bangladesz jest uzależniony od dostaw z Chin. Chiny są największym źródłem importu, w tym surowców takich jak metale, paliwa, guma, plastik, chemikalia, a także bawełna do produkcji przędzy.

Podobnie jak w innych krajach, ze względu na lockdown pojawiają się problemy z transportem i dostawą towarów wewnątrz kraju.

4. Ramy prawno-traktatowe współpracy gospodarczej

UE-Bangladesz

- Umowa o współpracy pomiędzy UE a Bangladeszem w sprawie partnerstwa i rozwoju z 2001 r.

Polska – Bangladesz

- Umowa o współpracy technicznej i naukowej z 1974 r.

- Konwencja w sprawie unikania podwójnego opodatkowania oraz zapobiegania uchylaniu się od podatków od dochodu z 1997 r.
- Umowa o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji z 1997 r.

5. Wymiana handlowa Polski z Bangladeszem

Obroty towarowe Polski z Bangladeszem (w mln USD)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	I-XI 2022
OBROTY	872,3	1080,8	1397,5	1914,5	2047,3	2321,0	3082,3	3586
EKSPORT	23,2	31,2	46,7	73,2	67,0	48,4	91,2	124,8
IMPORT	849,1	1049,6	1350,8	1841,2	1980,3	2272,6	2991,1	3461,2
SALDO	-825,8	-1018,3	-1304,1	-1768,0	-1913,2	-2224,2	-2899,9	-3336,4

Źródło: GUS

Obroty handlowe Polski z Bangladeszem w roku **2021** wyniosły ponad **3 mld USD** wykazując wzrost o **30%** w stosunku do 2020r. **Eksport** z Polski wyniósł **91,2 mln USD**, co stanowiło wzrost o **88,4%** w stosunku do 2020 r., **import zaś osiągnął wartość ponad 2,9 mld USD** (wzrost o **31,8%** w stosunku do 2020 r.). **Ujemne saldo** obrotów handlowych, będące standardem w relacjach Bangladeszu z Unią Europejską, osiągnęło wartość ponad **2,8 mld USD**.

Najistotniejszą pozycję w polskim eksporcie do Bangladeszu w 2021r. zajmowały **metale nieszlachetne i artykuły z metali nieszlachetnych**, których **udział w eksporcie wyniósł 27,1%** (24,8 mln USD). Polski **import** z Bangladeszu jest od lat całkowicie zdominowany przez **wyroby przemysłu lekkiego**, których wartość wyniosła w 2021 r. 2,83 mld USD, stanowiąc **97,6%** łącznej wartości importu z tego rynku. W imporcie tej grupy przeważa **odzież i dodatki odzieżowe z dzianin oraz odzież i dodatki odzieżowe, inne niż z dzianin**.

Top -5 polskiego eksportu do Bangladeszu (2021r.)

Towar	Wartość (w mln USD)	Udział w eksporcie (%)
Odpady i złom żeliwa i stali	22,9	25,10
Szczepionki	11,03	12,09
Części elektrycznej aparatury do sygnalizacji	6,6	7,2
Węglany	5,5	6,03
Papier półchemiczny	3,1	3,3

Źródło: GUS

6. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Polskie inwestycje bezpośrednie w Bangladeszu wyniosły według danych Narodowego Banku Polskiego (NBP) **400 tys. USD** na koniec 2021 r. Bezpośrednie inwestycje w Polsce dokonane przez firmy zarejestrowane w **Bangladeszu** wyniosły 1 mln USD na koniec 2021r.

7. Warunki prowadzenia biznesu

W przygotowanym przez Bank Światowy rankingu „Doing Business 2020” szeregującym gospodarki pod względem przyjazności dla prowadzenia biznesu na 190 sklasyfikowane kraje Bangladesz zajął 168 miejsce. Najlepiej oceniono ochronę inwestorów mniejszościowych (72 miejsce). Najniższe oceny uzyskały procedury związane z egzekwowaniem kontraktów, nieruchomościami i uzyskaniem dostępu do sieci elektrycznej. W rankingu Heritage Foundation klasyfikującym kraje według wolności gospodarczej Index of Economic Freedom 2021 Bangladesz sklasyfikowany został na 120 miejscu (na 179 ocenionych krajów). Bangladesz jest członkiem WTO od 1995 r. Średnia stawka celna na towary wynosi 13,9%.

8. Placówki dyplomatyczne i PAIH

Ambasada RP w Nowym Delhi

50-M Shantipath, Chanakyapuri

New Delhi - 110 021

Tel. 00 91 11 414 96 900

E-mail: newdelhi.amb.sekretariat@msz.gov.pl

Zagraniczne Biuro Handlowe PAIH w Mumbaju

Tel. 00 91 9769707346

E-mail: ada.dyndo@paih.gov.pl

Ambasada Bangladeszu w Warszawie

ul. Wiertnicza 107, 02-952 Warszawa

Tel. 0 22 55 00 610

E-mail: mission.warsaw@mofa.gov.bd